

"نظام نامه رسیدگی و حل و فصل اختلافات قراردادی"

۱- هدف و کاربرد

به موجب اختیارات ناشی از ماده ۲ و بندهای ۵ و ۸ ماده ۷ اساسنامه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور مصوب ۱۳۸۱/۱۲/۰۴ هیئت محترم وزیران و ماده ۱۷ قانون تشکیل شرکت های آب و فاضلاب، به منظور ساماندهی و تصدی، امور نظارتی همچنین پیشگیری از طرح دعاوی پیمانکاران/مشاوران/تامین کنندگان و سرمایه گذاران در مراجع قضایی این نظام نامه به عنوان ساز و کاری مشورتی و مشاوره ای برای رسیدگی و حل و فصل اختلافات قراردادی در نصاب معاملات متوسط و بزرگ ابلاغ می گردد.

این نظام نامه به منظور بررسی، اظهار نظر کارشناسی و حل و فصل اختلافات به روش دوستانه نظیر بند ۲ ذیل جزء "الف" ماده ۵۳ "شرایط عمومی پیمان (نشریه ۴۳۱۱) و سایر بندهای حل اختلاف قراردادی در قراردادهای PC. EPC و قراردادهای سرمایه گذاری و همچنین ایجاد وحدت رویه در رسیدگی به اختلافات قراردادی در صنعت آب و فاضلاب تدوین شده است. و طرفین با استفاده از ساز و کار آن و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه سعی لازم و کافی را برای حل و فصل اختلافات قراردادی فی مابین به کار می گیرند.

شایان ذکر است که مفاد این نظام نامه از شمول حل و فصل دعاوی به طریقه داوری خارج بوده و صرفاً در مقام برطرف کردن اختلافات حادث شده در چارچوب روش های جایگزین غیرقضائی و حل اختلاف به روش کارشناسی و ارایه طریق در قالب نظر تخصصی با رعایت قوانین و مقررات مورد عمل قرار خواهد گرفت.

۲- محدوده اجرا

محدوده اجرای این نظام نامه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور و شرکت های آب و فاضلاب می باشد.

کلیه شرکت های زیرمجموعه مکلف به الحاق و ضمیمه این نظام نامه به اسناد مناقصه و قراردادهای مربوطه می باشند.

۳- مسئولیت ها و ارکان بررسی اختلاف

به منظور بررسی و حل اختلاف مطروحه فی مابین هر یک از شرکت های آب و فاضلاب با عوامل اجرایی (مشاور، پیمانکار و تأمین کننده و سرمایه گذار)، هیئت عالی بررسی و حل اختلاف در شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور و همچنین هیئت استانی بررسی اختلاف در شرکت های آب و فاضلاب با اعضاء و شرح وظایفی که در ادامه خواهد آمد تشکیل می گردند.

۳-۱- هیئت عالی بررسی و حل اختلاف

هیئتی است که به منظور نظارت بر عملکرد هیئت های استانی بررسی و حل اختلاف و با رعایت مفاد این نظام نامه در شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور تشکیل می گردد. اعضای این هیئت از میان افراد باتجربه ترجیحاً بیش از ده سال و به اعتبار توانمندی های تخصصی در زمینه صنعت آب و فاضلاب و صلاحیت های فنی، مالی، حقوقی و قراردادی به ترتیبی که در ادامه اشاره گردیده است، انتخاب و منصوب خواهند شد.

۳-۲- وظایف و مسئولیت های هیئت عالی بررسی و حل اختلاف

مسئولیت های هیئت یاد شده پس از تشکیل رسیدگی به اختلاف طرف های قراردادی با شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور و موارد ارجاعی از سوی هیئت های استانی بررسی اختلاف به منظور ارائه نظر مشورتی و تخصصی به شرح ذیل می باشد:

۳-۲-۱- بررسی، رسیدگی و تصمیم گیری در خصوص اختلافات فی مابین شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور و عوامل اجرایی (مشاور، پیمانکار و تأمین کننده، سرمایه گذار) حسب مورد

۳-۲-۲- سلب صلاحیت اعضای اصلی یا علی البدل هیئت های بررسی اختلاف استانی در صورت اثبات تخلف ایشان در انجام وظایف و جایگزینی فرد یا افراد جدید

۳-۲-۳- نظارت بر اجرای دقیق مقررات این نظام نامه و عملکرد هیئت های استانی

۳-۲-۴- بررسی، ارائه نظر و پیشنهاد درخصوص موارد ارجاعی هیئت های استانی (برای کلیه قراردادهای سرمایه گذاری و قراردادهای بالاتر از مبلغ ۱۰ میلیارد تومان)

۳-۲-۵- شناسایی، پیشنهاد و برنامه ریزی برای برگزاری دوره های آموزشی تخصصی حقوقی، قراردادی و فنی برای کارکنان شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور و شرکت های زیرمجموعه و اعلام به مراجع ذیربط

۳-۲-۶- تهیه و تدوین بخشنامه ها و ضوابط مورد نیاز برای تسهیل و تسریع در رفع اختلافات قراردادی در سطح شرکت ها

تبصره: کلیه هیئت های استانی در صورت درخواست هیئت عالی ملزم به ارائه هرگونه اطلاعات و مستندات مورد نیاز به آن هیئت می باشند.

۳-۳- اعضای هیئت عالی بررسی و حل اختلاف

اعضای هیئت عالی بررسی و حل اختلاف به شرح ذیل تعیین می گردد:

- ۱) نماینده منتخب مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور (رئیس هیئت)
- ۲) مدیرکل دفتر نظارت بر اجرای طرح های شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور به عنوان دبیر هیئت
- ۳) مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادهای شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
- ۴) یک یا دو نفر کارشناس خبره صنعت به پیشنهاد رئیس هیئت عالی و تأیید اکثریت اعضا
- ۵) مدیرکل دفتر بازرسی و پاسخگویی به شکایات شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
- ۶) نماینده جامعه مهندسان مشاور
- ۷) نماینده انجمن صنفی شرکت های پیمانکاری یا تأمین کنندگان تجهیزات بنا به مورد اختلاف

تذکره ۱: در صورت عدم معرفی نمایندگان موضوع بندهای ۶ و ۷ ظرف مهلت ۱۴ روز از تاریخ مکاتبه، هیئت حل اختلاف راساً نسبت به بررسی پرونده موضوع اختلاف رسیدگی و اتخاذ تصمیم خواهد نمود و یا در صورت لزوم و بنا به تشخیص هیئت از کارشناسان رسمی دادگستری مرتبط با حق رای در هیئت استفاده خواهد نمود.

۴- هیئت استانی بررسی و حل اختلاف

هیئتی است که به منظور بررسی و حل اختلاف قراردادی فی مابین شرکت های آب و فاضلاب و عوامل اجرایی (مشاور، پیمانکار، تأمین کننده و سرمایه گذار) با رعایت مفاد این نظامنامه در شرکت ها تشکیل می گردد.

۴-۱- وظایف و مسئولیت های هیئت استانی بررسی اختلاف

۴-۱-۱- بررسی، رسیدگی، تصمیم گیری و ارایه نظر تخصصی در خصوص اختلافات فی مابین شرکت و عوامل اجرایی (مشاور، پیمانکار و تأمین کننده، سرمایه گذار) حسب مورد

۴-۱-۲- تهیه و ارسال گزارش عملکرد یک ساله به هیئت عالی حل اختلاف شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

تبصره ۱: تصمیم و نظر تخصصی نهایی توسط هیئت بررسی و حل اختلاف استانی طی جلسه مستقلى اتخاذ می گردد.

تبصره ۲: تصمیمات و نظر تخصصی هیئت استانی بررسی اختلاف به عنوان نظر تخصصی و کارشناسی به منظور پیشگیری از تضییع حقوق طرفین (در چارچوب قوانین و مقررات) قاطع اختلافات تلقی خواهد شد.

۴-۲- اعضای هیئت بررسی و حل اختلاف استانی

اعضای هیئت های بررسی اختلاف استانی در سطح شرکت ها متشکل از ۷ نفر هستند که از میان افراد واجد صلاحیت، با تجربه بیش از ده سال سابقه و به اعتبار توانمندی های تخصصی در زمینه صنعت آب و فاضلاب و صلاحیت های حقوقی و قراردادی، فنی و مالی به شرح ذیل انتخاب و منصوب خواهند شد:

- ۱) نماینده هیئت عالی بررسی و حل اختلاف شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
- ۲) نماینده منتخب مدیرعامل
- ۳) مدیر دفتر حقوقی و قراردادها (دبیر هیئت)
- ۴) کارشناس مالی شرکت مسلط به امور مالی قراردادها
- ۵) نماینده تشکل های صنفی بنا به مورد با معرفی از سوی انجمن صنفی مربوطه
- ۶) نماینده جامعه مهندسين مشاور
- ۷) نماینده تام الاختیار شرکت پیمانکاری/مشاور/تامین کننده/سرمایه گذار (طرف قرارداد و متقاضی بررسی اختلاف با معرفی کتبی از سوی صاحبان امضاء مجاز)

تذکره ۱: در صورتی که پیمانکار عضو سندیکای صنعت آب و یا کانون انجمن های صنفی پیمانکاران آب کشور باشد، نماینده بخش های مربوطه (معرفی شده توسط آنها) در هیئت حضور خواهند یافت. در غیر اینصورت و یا در صورت عدم معرفی، نماینده بخش خصوصی توسط پیمانکار می بایست معرفی گردد.

تبصره: این افراد (به غیر از ردیف ۱ و ۶ و ۷) توسط مدیرعامل شرکت مزبور انتخاب و به این سمت منصوب می گردند.

۵- فرایند رسیدگی به اختلافات

۵-۱- هرگاه اشخاص حقیقی یا حقوقی طرف قرارداد (مشاور، پیمانکار، تأمین کننده و سرمایه گذار) با شرکت های آب و فاضلاب در اجرای یک قرارداد نتوانند با مذاکره به تفاهم و نتیجه برسند، هریک از طرفین می تواند درخواست خود را برای رسیدگی به صورت کتبی به دبیر هیئت حل اختلاف استانی ارائه و از هیئت درخواست رسیدگی، تصمیم گیری و ارایه نظر نمایند.

۵-۲- دعوت به جلسات رسیدگی و اخذ استعلام و مکاتبات لازم و ابلاغ تصمیمات و نظر تخصصی به عنوان هیئت بررسی اختلاف توسط دبیر هیئت انجام می پذیرد.

این هیئت جایگزین نهاد کارشناسی موضوع بند الف ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان و نهادهای رفع اختلاف مشابه پیش بینی شده در سایر قراردادها می باشد.

تبصره (۱): در صورت طرح موضوع مورد اختلاف در هیئت بررسی و حل اختلاف استانی رعایت الزامات مفاد نظام نامه و روش اجرایی آن برای طرفین لازم الرعایه است.

تبصره (۲): هیئت بنا به درخواست منفرد هرکدام از طرفین قرارداد می تواند شروع به رسیدگی نماید.

تبصره (۳): مدت زمان رسیدگی به موارد ارجاعی توسط هیئت حل اختلاف استانی یک ماه می باشد. مدت یاد شده برای یک ماه دیگر با تصمیم هیئت قابل تمدید می باشد.

۳-۵- تصمیم گیری و ارایه نظر در هیئت های بررسی اختلاف با رعایت موارد زیر خواهد بود:

الف) در صورتی که اختلاف به دلیل برداشت متفاوت از متون بخشنامه ها و دستورالعمل های سازمان برنامه و بودجه یا سایر دستگاه های ذیربط باشد، هیئت موضوع را از مرجع صدور بخشنامه/دستورالعمل، استعلام نموده و پاسخ واصله توسط هیئت به دو طرف پیمان ابلاغ می شود و طرفین اختلاف ملزم هستند از نظر اعلامی مرجع مذکور تمکین نمایند.

ب) در صورتی که اختلاف ناشی از اجرا یا تفسیر مفاد قرارداد باشد بر اساس محتویات و مندرجات قرارداد، توافقات و صورت جلسات و قوانین و مقررات مربوطه؛ هیئت موارد اختلافی را بررسی و در خصوص آن ارائه طریق و اعلام نظر می نماید.

۴-۵- هیئت بررسی و حل اختلاف استانی موظف است به درخواست های واصله، بی طرفانه و مدلل و مستند رسیدگی کند. لذا هریک از اعضای هیئت در مواردی که قرابت نسبی یا سببی با طرفین اختلاف (موارد مورد شمول ماده ۹۱ قانون آیین دادرسی مدنی) صالح به رسیدگی و اظهارنظر در موارد اختلافی نبوده و باید جای خود را به اعضای علی البدل متناظر منتخب مدیرعامل بدهند.

تبصره: اعلام و اظهارنظر درخصوص موضوع اختلافی پیش از اتخاذ تصمیم نهائی و ارایه نظر تخصصی هیئت توسط هر یک از اعضای هیئت نیز موجب سلب صلاحیت ایشان در رسیدگی به آن پرونده خواهد شد.

۵-۵- هیئت ها می توانند بنا بر تشخیص خود و حسب نیاز از افراد مجرب و یا گروه های کارشناسی خبره یا رسمی در رشته های مختلف برای بررسی موضوعات استفاده کنند و در فرایند رسیدگی به اختلاف ها در جلسات خود نظرات این افراد را استماع کنند.

۶-۵- جلسات هیئت های بررسی و حل اختلاف با حضور تمامی اعضاء رسمیت یافته و در راستای همگرایی و رعایت صرفه و صلاح طرفین در چارچوب قرارداد فی مابین و با رعایت قوانین و مقررات تصمیمات و نظر تخصصی به طرف اختلاف ابلاغ خواهد شد.

تبصره: در صورت نرسیدن اعضا به حد نصاب مندرج در بند ۵-۶ در جلسه اول، جلسه دوم با حضور حداقل نصف به علاوه یک اعضا تشکیل و تصمیم و نظر تخصصی هیئت در چارچوب قوانین و مقررات مربوط اتخاذ و به طرف اختلاف ابلاغ خواهد شد.

۵-۷- تصمیمات هیئت حل اختلاف استانی پس از تصویب هیئت مدیره شرکت ذیربط لازم الاجرا خواهد شد.

۶- چنانچه اجرای تصمیم صادره از سوی هیئت های حل اختلاف دارای بار مالی بوده و یا به دلایلی از قبیل افزایش سقف و حجم قرارداد و... مستلزم اخذ مجوز از مراکز ذیصلاح باشد، شرکت کارفرما موظف است قبل از ابلاغ تصمیم صادره برای اجرا، نسبت به کسب مجوزهای لازم اقدام کند.

در هر صورت تصمیم و نظر تخصصی هیئت صرفاً در چارچوب موازین قانونی و قراردادی با رعایت کلیه مقررات و لحاظ اختیارات هیئت مدیره شرکت مطابق اساسنامه آن معتبر و قابل اجراست.

۷- استفاده از این نظام نامه برای قراردادهای در جریان که قبل از ابلاغ آن منعقد شده در صورت موافقت پیمانکار و کارفرما در قالب یک الحاقیه امکان پذیر است.

۸- تغییرات نظام نامه پس از تایید و ابلاغ مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور رسمیت خواهد داشت.

۹- در صورت هرگونه ابهام یا سکوت این نظامنامه درخصوص مقررات شکلی، مراتب از هیئت عالی استفسار و نظر تفسیری هیئت عالی معتبر خواهد بود.

۱۰- این نظام نامه در ۱۰ بند و ۱۰ تبصره و در مورخ به تأیید رئیس مجمع عمومی شرکت های آب و فاضلاب رسیده است.

اتابک جعفری لور

مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور